

Timo Ihmäki /kok: Lakialoite laeiksi makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain 1 §:n ja mainitun lain liitteenä olevan virvoitusjuomaverotaulukon muuttamisesta

Eduskunnalle

Luonnon kivennäisvesien kaupallista hyödyntämistä Suomessa haittaa makeis- ja virvoitusjuomaverolaki, jossa määrätään luonnon kivennäisvesille virvoitusjuomaveron ja ympäristöperusteinen lisävero. Luonnosta saatava talousvesi on vapaa kummastakin verosta. Rajana on kokonaiskivennäispitoisuus 500 mg/l. Tämä valmisteverolain kohta on myönnetty ongelmaksi.

Virvoitusjuomien valmisteveroista säädetään makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1474/1994). Vero kannetaan perusverona itse juomista ja lisäverona niiden päällyksistä. Verolliset tuotteet luetellaan lain liitteenä olevassa virvoitusjuomaverotaulukossa. Verotaulukossa mainituista tuotteista kannetaan virvoitusjuomaveron perusvero 0,27 markkaa litralta. Tämän lisäksi kannetaan lisäveroa päällyksistä, joihin on pakattu verotaulukon tuoteryhmiin 4, 5, 9 ja 12 kuuluvia juomia, lähinnä limonadeja tai kivennäisvesiä.

Säädettyäessä aikoinaan makeis- ja virvoitusjuomaveroa sekä siihen liittyen kertakäyttöpakkausten lisäveroa jätettiin kertakäyttöpakkaukseen pakattu talousvesi kummankin veromuodon ulkopuolelle.

Tällöin ei maassamme tunnettu ainoatakaan kivennäisvesiesiintymää, jota olisi voitu kaupallisesti hyödyntää. Kun esiintymä sitten löytyi Heinolasta, joutui se kummankin edellä mainitun veron kohteeksi, vaikka olisi ollut kohtuullista rinnastaa se talousveteen.

EU-direktiivin mukaan luontainen kivennäisvesi on pakattava lähteellä. Tämä aiheuttaa sen, että kertakäyttöpullot ovat ainoa pakkausvaihtoehto Heinolan Viqvan kivennäisvedelle.

Ympäristöministeriö asetti 12.10.1994 jaoston tutkimaan valmisteverolainsäädäntöä ja EU:n siihen vaatimia muutoksia. Jaosto asettui sille kannalle, että luonnon kivennäisvedet tulisi vapauttaa kokonaan valmisteverolainsäädännön piiristä. Ongelmaksi katsottiin se, että veropohjaan kuuluivat vain tiettyjen nestemäisten juomien päällykset, mikä ei ole toisiaan läheisesti

vastaavien tuotteiden kannalta neutraalia. Jaosto esitti, että kaikki luonnon kivennäisvedet jätettäisiin virvoitusjuomaveron ja sen lisäveron ulkopuolelle. Jaoston kannanotot eivät kuitenkaan ole johtaneet lainsäädäntötoimiin.

Luonnon kivennäisvesien verovapaus edellyttäisi Euroopan yhteisöjen lainsäädäntöön perustuvan syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti sitä, että verosta olisi vapautettava myös vastaavat maahantuodut kivennäisvedet. Suomessa myynnissä olevista ulkomaalaisista kivennäisvesistä vain Perrier vapautuisi veroista. Ruotsalainen Ramlösa pakataan Hartwallin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan kierrätettäviin pulloihin, joten kertakäyttöpulloon siirtyminen ei liene todennäköistä. Ranskalaisen Evianin kokonaiskivennäispitoisuus on alle 500 mg/l, jolloin se on jo nyt vapaa kaikista veroista. Huoli kertakäyttöpakkausten lisääntymisestä on siis aiheeton ensinnäkin, koska ulkomaalaisten kivennäisvesien myynti on vähäistä Suomessa ja toiseksi koska vain Perrier vapautuisi veroista. Perrieriä myydään erittäin pieniä määriä Suomessa, koska se ei ole ollenkaan vähittäismyynnissä. Lisäksi Perrier pakataan omaan, tavaramerkkinä toimivaan erikoispulloon, josta tuskin tullaan luopumaan.

Nykyisellään makeis- ja virvoitusjuomaveron asettaa suomalaisen Viqvan epätasa-arvoiseen asemaan verrattuna ulkomaalaisiin kivennäisvesiin, koska kertakäyttöpullojen lisävero koskee vain Viqvaa. Pahimmassa tapauksessa Viqvan pullottaminen joudutaan lopettamaan. Jako verottomiin ja verollisiin luonnon kivennäisvesiin kokonaiskivennäispitoisuuden perusteella on keinotekoinen ja siitä tulisikin luopua.

Tällä perusteella ehdotan, että luonnon talousvedet vapautettaisiin kokonaan virvoitusjuomaverosta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain (1474/1994)
 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §
 Makeis- ja virvoitusjuomista, lukuun otta- Tämä laki tulee voimaan päivänä
 matta hapotettuja tai hapottamattomia luonnon kuuta
 kivennäisvesiä sekä hiilihapotettua vettä, on suo-
 ritettava valtiolle makeis- ja virvoitusjuomave-
 roa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2.

Laki

makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain liitteenä olevan virvoitusjuomaverotaulukon
 muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan makeis- ja virvoitusjuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1474/1994)
 liitteenä olevaa virvoitusjuomaverotaulukkoa, sellaisena kuin se on osaksi laissa 148/1996, seuraavas-
 ti:

VIRVOITUSJUOMAVEROTAULUKKO

Tullitariffin nimike	Tuote	Tuoteryhmä	Veron määrä
2201:stä	Vesi, myös keinotekoinen kivennäisvesi ja lisättyä sokeria tai muuta keinotekoista makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton; jää ja lumi: — keinotekoinen kivennäisvesi, jonka kivennäissuolapi- toisuus on vähintään 500 milligrammaa litraa kohti	4	0,27 mk/l

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 1998

Timo Ihamäki /kok